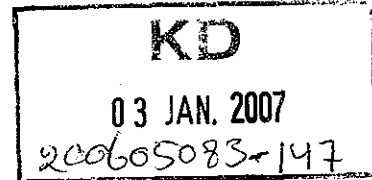

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

(Referanse må oppgis)
Vår referanse: 200502092-6
Arkivkode: A00
Saksbehandler: Jorun Sandsmark
Deres referanse: 200605083
Dato: 19.12.2006

Høring - Forslag til endringer i friskoleloven

Det vises til brev av 10.10.2006.

KS avgir følgende høringsuttalelse til forslag til endringer i friskoleloven:

KS ønsker en offentlig skole som gir barn og unge et opplæringstilbud som ansporer den enkelte til å realisere seg selv på måter som kommer fellesskapet til gode. Opplæringen skal være tilpasset elevenes forutsetninger og behov og ha høye ambisjoner på elevenes vegne. Den offentlige skolen skal gi god allmenndannelse. Den skal både legge vekt på opplæringens egenverdi og forberede elevene til å påta seg arbeidslivets- og samfunnslivets oppgaver. For KS er det en målsetting at flest mulig barn, unge og voksne ser seg tjent med den offentlige skolen, som bør sikre det nødvendige mangfold.

Ut fra respekt for den enkelte, ser KS at det kan være behov for supplement til den offentlige skolen. For at valgmuligheten skal være reell for foreldre og deres barn, mener KS at det fortsatt må være mulig å etablere private skoler med statsstøtte.

KS uttaler seg primært om forhold som vil angå kommunesektoren. Imidlertid er det en del forhold ved privatskolene som har klare paralleller til den offentlige skolen. KS har derfor valgt også å kommentere noen av disse forholdene.

KS støtter endringen av lovens tittel til *lov om private skolar med rett til statstilskott* og presisering av lovens virkeområde i forhold til fjernundervisning og kjøp av opplæringstjenester.

KS støtter forslaget om å endre friskoleloven slik at det stilles krav til at private skoler i tillegg til å gi elevene jevn god opplæring med den offentlige skolen, må ha et særskilt grunnlag.

KS støtter også de grunnlagene (krav) som stilles i lovforslaget, religiøst, anerkjent pedagogisk retning, internasjonalt, norsk grunnskoleutdanning i utlandet og særskilt tilrettelagt opplæring for funksjonshemmede.

Når det gjelder norske skoler i utlandet og skoler som etableres og drives på et internasjonalt grunnlag, mener KS at dette bør ses i sammenheng med forslag til endring i opplæringsloven, ny § 3-11 om videregående skoler basert på bilaterale mellomstatlige avtaler som også er til høring. Det bør være samsvar mellom ordninger for nordmenn som av ulike grunner velger å bosette seg i utlandet for kortere eller lengre tid og for utlendinger som velger å bosette seg i Norge av de samme grunner.

Departementet påpeker at forslaget til privatskolelov ikke gir skolen en rett til godkjenning som privat skole med statsstøtte, men gir departementet en skjønnsmessig adgang til å godkjenne nye skoler. KS vil påpeke at skjønnnet må utøves på en slik måte at det i størst mulig grad er forutsigbart både for eier av privatskole og kommunene og fylkekommunene. KS støtter forslaget om at vertskommuner/vertsfylker fortsatt skal uttale seg før departementet fatter vedtak, og at disse uttalelsene skal tillegges stor vekt. KS støtter også departementets forslag om at det presiseres i privatskoleloven at kommuner og fylkeskommuner kan påklage departementets vedtak om godkjenning av privatskole.

KS støtter forslaget om at private skoler for å få statsstøtte må ha minst 20 elever. Begrunnelsen for dette er først og fremst knyttet til statens kostnader forbundet med privatskolene. KS mener at kravet til elevtall ikke kan begrunnes i læringsfellesskap og sosialt elevfellesskap. KS støtter forslaget om at private videregående skoler ikke skal kunne ta inn voksne uten rett til videregående opplæring. Videre støtter KS forslaget om private skoler i likhet med offentlige skoler, skal organisere elevene i grupper som er pedagogisk og trygghetsmessig forsvarlige. KS mener at også elever i private skoler skal være knyttet til en kontaktlærer og at dette bør lovreguleres.

Når det gjelder beregningen av statstilskuddet til private skoler, er KS enig med departementet i at det er vertskommunens utgiftsnivå som skal legges til grunn, og ikke utgiftene på landsbasis.

Departementet skal føre tilsyn med privatskolene, og se til at skolene blir drevet i samsvar med gjeldende lover og forskrifter. Ut fra et likebehandlingsprinsipp mener KS at statens tilsyn med privatskolene må tilsvare statens tilsyn med den offentlige skolen. Det vises i den forbindelse til Ot. prp. Nr. 97 (2005-2006) om lov om endringer i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner m.m. (statleg tilsyn med kommunesektoren). Departementet foreslår i proposisjonen at det innføres felles regler for statlig tilsyn med kommunesektoren i kommuneloven og at de områdene det skal føres tilsyn med, bør utpekes i særlovgivningen.

”Departementet meiner elles at det ikkje bør finnast reglar av typen «departementet fører tilsyn med denne lova». Slike reglar gjer det uklart kva for delar av lova det faktisk skal prioriterast å føre tilsyn med. Lovgivaren bør ikkje gi frå seg høvet til å peike ut spesielt viktige område for tilsyn. Innanfor dei rammene som lovgivaren set for tilsynet, bør likevel tilsynet

gjennom risiko- og sårbarhetsanalysar og kost-nytteanalysar velje både tilsynsobjekt og område for tilsyn.” (s 11)

KS ber Kunnskapsdepartementet vurdere forslagene om tilsyn og sanksjoner i privatskoleloven i lys av forslagene til nytt kapittel 10A i kommuneloven slik dette framkommer i ovennevnte ot. prp.. Dette gjelder også det skillete forslaget til endret kommunelov har mellom kommuneplikter og aktørplikter.

Både gjeldende lovtekst og forslag til ny lovtekst omtaler sanksjoner knyttet til forhold som står i strid med privatskoleloven, forskriftene til denne og forutsetningene for godkjenningen. KS mener i utgangspunktet at Kunnskapsdepartementet ikke skal utøve tilsyn og sanksjonere brudd på annet lovverk. Prinsippene i ot. prp. 97 bør følges slik at den som i de ulike særlovene er tillagt tilsyns- og sanksjonsmyndighet, utøver dette også overfor privatskolene. KS støtter derfor ikke departementets forslag om at Kunnskapsdepartementet skal kunne benytte sanksjonshjemmelen i privatskoleloven der andre myndigheter ikke har konstatert at det foreligger brudd på annet lovverk.

KS mener at ”departementets tillit til skolen” er for upresist som sanksjonskriterium. I tråd med det som er sagt ovenfor må det tydeliggjøres overfor privatskolene hva som kan sanksjoneres. Dette er også viktig for kommunesektoren som har ansvar for elevene dersom departementet trekker tilbake godkjenningen av skolen.

Da forslag til lov om frittstående skoler var på høring i 2002, uttalte KS at man ikke var fornøyd med oppgavefordelingen mellom de frittstående skolene og kommunen/fylkeskommunen som skoleeier.

KS mener myndighet til å fatte vedtak og tilsyn må henge sammen. KS foreslår at det igangsettes et prosjektarbeide som utreder forholdet mellom vedtakskompetanse, finansiering og tilsyn. KS deltar i prosjektet på kommunesektorens vegne.

KS støtter departementets forslag om at forhold knyttet til manglende betaling av skolepenger bør reguleres i kontrakten mellom skolen og foreldrene/eleven. KS vil påpeke at departementets presisering av at det er elevens atferd ”på skolen i skoletiden”, kan oppfattes som innskrenkende i forhold til ordensreglementets virkeområde.

Høringsuttalelsen ble vedtatt av KS sentralstyre med sju stemmer. Et mindretall på seks stemmer ønsket ikke en endring i friskoleloven som ble vedtatt i 2003.

Olav Ulleren
adm.dir

Eva Lian
dir.

Kopi: KRD